

Αρ. Φακ: 02.15.004.053.001

**ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΕΛΕΓΧΟΥ(Screening) ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΙΣ
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000 ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 16 ΤΩΝ
ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΡΙΑΣ
ΖΩΗΣ ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ 2003 ΕΩΣ 2015**

**Ανέγερση φωτοβολταϊκού πάρκου για παραγωγή ενέργειας για ίδια χρήση για
την Μονάδα Αφαλάτωσης Λάρνακας**

Περιγραφή του έργου:

Το προτεινόμενο έργο αφορά την κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 1,2 MW για ίδια χρήση για τη Μονάδα Αφαλάτωσης Λάρνακας. Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια θα τοποθετηθούν στις οροφές των υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων καθώς και στο έδαφος εντός του περιφραγμένου χώρου του τεμαχίου (Φ./Σχ.: 50/24Ε2, Τμήμα: 9, Αρ. τεμαχίου: 420, συνολικό εμβαδόν τεμαχίου: 35200 τμ) στο οποίο έχει εγκατασταθεί και λειτουργεί η Μονάδα Αφαλάτωσης Λάρνακας. Κατά τη κατασκευή και λειτουργία του έργου δεν θα χρειαστεί επιπλέον υποδομή για υπέργεια καλώδια.

**Σγέση με Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) και Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ)
«Αλυκές Λάρνακας - CY6000002»:**

Η δημιουργία του φωτοβολταϊκού πάρκου εμπίπτει εντός των ορίων της προστατευόμενης περιοχής και εντός του περιφραγμένου χώρου της Μονάδας Αφαλάτωσης Λάρνακας. Το τεμάχιο εντός του οποίου έχει ανεγερθεί η μονάδα αφαλάτωσης, έχει τύχει ανύψωσης μερικών μέτρων κατά το στάδιο κατασκευής για να δεχθεί τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις. Οι εγκαταστάσεις αυτές χαρακτηρίζονται ως βιομηχανικού τύπου που περιλαμβάνουν χώρους μηχανολογικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού όπως αντλίες, εξοπλισμό αντίστροφης ώσμωσης, φίλτρα νερού, εξοπλισμό αποθήκευσης και προσθήκης χημικών, δωμάτιο ελέγχου κτλ.

Επειδή η εγκατάσταση του εν λόγω φωτοβολταϊκού πάρκου εμπίπτει εντός των ορίων της προστατευόμενης περιοχής διεξάγεται προέλεγχος (screening) για διαπίστωση κατά πόσο το έργο δύναται να επηρεάσει την προστατευόμενη περιοχή και τα αντικείμενα προστασίας της.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τη Γνωμάτευση με βάση το άρθρο 17(6) του Ν.102(I)/2005 για τη Στρατηγική Μελέτη Επιπτώσεων στο Περιβάλλον Σχετικά με τη Χωροθέτηση των Έργων που Αξιοποιούν Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας στον Τομέα της Ηλεκτροπαραγωγής, οι υδροβιότοποι και περιοχές του δικτύου Natura 2000 "Αλυκές Λάρνακας", "Λίμνη Ορόκληνης", "Λίμνη Παραλιμνίου" και "Φράγμα Άχνας" και μια ζώνη ανάσχεσης (buffer zone) πλάτους 500μ. γύρω από αυτούς αποκλείονται από τη διαθέσιμη περιοχή ανάπτυξης έργων ΑΠΕ.

Ωστόσο, στη συγκεκριμένη περίπτωση, επειδή η εγκατάσταση του φωτοβολταϊκού πάρκου θα γίνει αποκλειστικά εντός του περιφραγμένου χώρου στον οποίο ήδη λειτουργεί η Μονάδα Αφαλάτωσης Λάρνακας και μεγάλο μέρος του θα κατασκευαστεί στις οροφές των κτιρίων, κρίνεται ότι το εν λόγω αίτημα μπορεί να εξεταστεί.

Χαρακτηριστικά της προστατευόμενης περιοχής του δικτύου Natura 2000 «Αλυκές Λάρνακας - CY600002»:

Η προστατευόμενη περιοχή «Αλυκές Λάρνακας» καθορίστηκε ως ΕΖΔ λόγω της παρουσίας σημαντικών τύπων οικοτόπων οι οποίοι περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ. Η περιοχή των Αλυκών είναι ένα σύμπλεγμα βιοτόπων και αποτελείται από τέσσερις κύριες λίμνες, την Αλυκή (Μεγάλη Λίμνη), τη λίμνη του Αεροδρομίου (Μικρή Λίμνη), την Ορφανή και τη λίμνη Σορό, οι οποίες αποτελούσαν μια μεγάλη λίμνη, που κατακερματίστηκε λόγω των υποδομών (αεροδρόμιο, δρόμοι και γεωργία), ενώ παραλιακά στα ανατολικά της Ορφανής υπάρχει και η λίμνη Σπύρος.

Οι λίμνες αποτελούν τον οικοτόπο προτεραιότητας 1150* λιμνοθάλασσα.

Οι τύποι φυσικών οικοτόπων της προστατευόμενης περιοχής περιλαμβάνουν επίσης: μονοετή βλάστηση της παλιρροιακής ζώνης (1210), πρόσκοπες, μονοετείς κοινότητες σε λασπώδεις και αμμώδεις ζώνες (1310), μεσογειακά αλοφυτικά λιβάδια (*Juncetalia maritimi*), μεσογειακές και θερμο-ατλαντικές αλόφιλες λόχμες (1420 - *Arthrocnemetalia fruticosi*), πρωτογενείς κινούμενες θίνες (2110), φρύγανα με *Sarcopoterium spinosum* (5420 - Cisto-Micromerietea), ξηροφυτικούς λειμώνες της Μεσογείου με αγρωστώδη και μονοετή (6220* - Thero-Brachypodietea) και παραποτάμιους θαμνώδεις (92D0 – Nerio-Tamaricetea).

Στις Αλυκές Λάρνακας έχουν καταγραφεί συνολικά οκτώ σημαντικά είδη χλωρίδας, τα οποία έχουν αξιολογηθεί στο Κόκκινο Βιβλίο της Χλωρίδας της Κύπρου και ανήκουν σε κατηγορία κινδύνου. Αυτά είναι: *Ophrys kotschyi* (VU), *Carchys scabra* (EN),

Crypsis factorovskyi (VU), *Erodium crassifolium* (VU), *Filago mareotica* (VU), *Galium divaricatum* (VU), *Limonium mucronulatum* (CR, τοπικό ενδημικό), *Suaeda aegyptiaca* (EN).

Η πανίδα της περιοχής περιλαμβάνει 12 είδη ερπετών και αμφιβίων ενώ υπάρχουν καταγραφές, πλησίον ή εντός των ορίων της προστατευόμενης περιοχής, δύο ειδών νυχτερίδων.

Οι στόχοι διατήρησης της προστατευόμενης περιοχής περιλαμβάνουν: διατήρηση ή/και βελτίωση της κατάστασης διατήρησης όλων των τύπων φυσικών οικοτόπων που παρατηρούνται στην περιοχή, διατήρηση ή/και βελτίωση της κατάστασης του υδατικού ισοζυγίου και υδροτοπικού οικοσυστήματος και της ποιότητας του νερού, διατήρηση ή/και βελτίωση της κατάστασης διατήρησης του είδους **Ophrys kotschyi* και άλλων ειδών χλωρίδας (ενδημικά και σπάνια). Επιπρόσθετα, ειδικό διαχειριστικό στόχο αποτελεί και η βελτίωση/αναβάθμιση και αποκατάσταση της τρέχουσας κατάστασης των οικοτόπων που βρίσκονται σε μη ικανοποιητική-ανεπαρκή ή και κακή κατάσταση διατήρησης, καθώς και η διατήρηση της συνεκτικότητας της περιοχής του δικτύου.

Συνολικά στις Αλυκές έχουν καταγραφεί 228 είδη πτηνών, από τα οποία 42 φωλιάζουν στην περιοχή. Η περιοχή καθορίστηκε ως ΖΕΠ για τέσσερα είδη του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας για τα Άγρια Πτηνά (2009/147/ΕΚ) που αναπαράγονται στην περιοχή σε σημαντικούς αριθμούς, για εννέα είδη που απαντώνται σε σημαντικούς αριθμούς κατά την αποδημία ή/και το χειμώνα στη ΖΕΠ και για την ομάδα των αποδημητικών/διαχειμαζόντων υδρόβιων πτηνών.

Τα είδη καθορισμού που φωλιάζουν στη ΖΕΠ είναι: *Charadrius alexandrinus* (νανοπλουμίδι), *Himantopus himantopus* (καλαμοκαννάς), *Vanellus spinosus* (πελλοκατερίνα) και *Melanocorypha calandra* (μαυροτράσηλος). Τα εννέα είδη που απαντώνται σε σημαντικούς αριθμούς κατά την αποδημία ή/και το χειμώνα στη ΖΕΠ είναι: *Phoenicopterus ruber* (φλαμίνγκο, στην αποδημία και το χειμώνα), *Grus grus* (γερανός, στην αποδημία), *Grus virgo* (νυφογερανός, στην αποδημία), *Oxyura leucocephala* (κεφαλόπαπια, το χειμώνα), *Numenius arquata* (νερομπεκάτσα, στην αποδημία και το χειμώνα), *Egretta garzetta* (χιονάτη, στην αποδημία), *Charadrius alexandrinus* (νανοπλουμίδι, στην αποδημία και το χειμώνα), *Glareola pratincola* (νεροχελίδονο, στην αποδημία), και *Tadorna tadorna* (αλάουρτος, το χειμώνα).

Η ομάδα καθορισμού των αποδημητικών/διαχειμαζόντων υδρόβιων πτηνών αποτελείται από ένα μεγάλο αριθμό ειδών. Στο σύνολο τους τα υδρόβια αυτά

ξεπερνούν τακτικά τις 10.000 και κατά την αποδημία ή/και τον χειμώνα, μπορεί να φτάσουν μέχρι τις 20.000 άτομα (π.χ. Φλαμίνγκο).

Οι στόχοι διατήρησης της ΖΕΠ περιλαμβάνουν τη διατήρησή της σε ευνοϊκό καθεστώς διατήρησης μέσω της κατάλληλης προστασίας και διαχείρισης των ενδιαιτημάτων των ειδών χαρακτηρισμού που φωλιάζουν σε αυτή, τη διατήρηση της παρουσίας των αποδημητικών/διαχειμιάζοντων υδρόβιων ειδών χαρακτηρισμού, τη διατήρηση της παρουσίας των άλλων φωλιάζοντων πληθυσμών των ειδών που ανήκουν ή όχι στο Παράρτημα I: *Burninus oediconemus* (τρουλλουρία), *Sterna hirundo* (θαλασσογλάρονο), *Sternula albifrons* (γλαρόνι), *Coracias garrulus* (κράγκα), *Oenanthe cypriaca* (σκαλιφούρτα) και *Sylvia melanothorax* (τρουπομάζης).

Αξιολόγηση επιπτώσεων από την εγκατάσταση και λειτουργία του προτεινόμενου έργου:

Η κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου εμπίπτει μεν εντός των ορίων της προστατευόμενης περιοχής αλλά θα κατασκευαστεί και θα λειτουργήσει εντός του περιφραγμένου χώρου της Μονάδας Αφαλάτωσης Λάρνακας. Το τεμάχιο εντός του οποίου έχει ανεγερθεί η Μονάδα Αφαλάτωσης, έχει τύχει ανύψωσης μερικών μέτρων κατά το στάδιο κατασκευής για να δεχθεί τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις και σε αυτό δεν καταγράφεται παρουσία τύπων οικοτόπων της προστατευόμενης περιοχής. Επιπρόσθετα, εντός του περιφραγμένου τεμαχίου εντοπίζονται ήδη βιομηχανικού τύπου εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν χώρους μηχανολογικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού όπως αντλίες, εξοπλισμό αντίστροφης ώσμωσης, φίλτρα νερού, εξοπλισμό αποθήκευσης και προσθήκης χημικών, δωμάτιο ελέγχου κτλ. Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια θα τοποθετηθούν στις οροφές υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων και πέριξ αυτών. Καθώς το φωτοβολταϊκό πάρκο προορίζεται αποκλειστικά για παραγωγή ενέργειας ίδιας χρήσης, δεν προβλέπεται η τοποθέτηση υπέργειων καλωδίων στην περιοχή.

Επιπρόσθετα, ο σχεδιασμός, καθώς και ο τρόπος κατασκευής και λειτουργίας του έργου διασφαλίζουν τα ακόλουθα:

- δεν θα απαιτηθεί η χρήση υπέργειων καλωδίων
- δεν θα απαιτηθεί η κατασκευή οποιασδήποτε άλλης περίφραξης
- θα χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο οδικό δίκτυο, και δεν θα απαιτηθεί διαπλάτυνση ή άλλη βελτίωση

- δεν θα γίνεται χρήση προβολέα ή άλλου φωτισμού κατά την κατασκευή ή και λειτουργία του έργου την διάρκεια των βραδινών ωρών.

Ως εκ τούτου δεν αναμένονται επιπρόσθετες επιπτώσεις στους οικοτόπους και τα είδη των Οδηγιών των Οικοτόπων και των Πτηνών από την κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου εντός του περιφραγμένου χώρου της Μονάδας Αφαλάτωσης Λάρνακας.

Συμπέρασμα:

Η αξιολόγηση των προτεινόμενων έργων κατά το στάδιο του προελέγχου (screening), καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν θα επηρεαστούν τα αντικείμενα προστασίας και η ακεραιότητα / χαρακτήρας της ΕΖΔ και ΖΕΠ «Αλυκές Λάρνακας». Κατά την εγκατάσταση και λειτουργία του έργου, δεν θα υπάρξει απώλεια οικοτόπων ή ενδιαιτημάτων που να επηρεάζουν την κατάσταση διατήρησης των ειδών χαρακτηρισμού της περιοχής.

Το προτεινόμενο έργο, δεν επηρεάζει την ακεραιότητα της προστατευόμενης περιοχής και μπορεί να προχωρήσει για περαιτέρω αξιολόγηση σύμφωνα με τον Περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018 [N.127(I)/2018].

Τομέας Προστασίας της Φύσης και της Βιοποικιλότητας

Νοέμβριος 2022